

VADOVĖLIO RECENZIJĄ

2010-01-11

Vilnius

Žydrė Jautakytė
Technologijų, menų ir kūno kultūros skyrius
Ugdymo plėtotės centras

Eirimas Velička. Mano muzika. Vadovėlis II klasei

Recenzuoti pateiktas Eirimo Veličkos muzikos vadovėlio antrai klasei „Mano muzika“ (Kaunas: Šviesa, 92 puslapiai) rankraštis. Papildomai pridėta dvylikos puslapių spalvoti maketai ir kompaktinė plokštelė, kurioje pateikti šešiasdešimt septynių vadovėlio dainų, skandų, kanonų, solfedžio pratimų garso įrašai.

Vadovėlis skirtas pradinės mokyklos antros klasės mokiniams, besimokantiems muzikos. Vadovėlyje pateikiama medžiaga, jo metodinė sąranga aiški, atitinka mokinių amžiaus tarpsnio ypatumus ir muzikinių gebėjimų raidą.

Vadovėlis atitinka pagrindines demokratinės visuomenės ir valstybės vertybes, yra nešališkas lyties, amžiaus grupių, neįgalumo, gebėjimų, socialinės padėties, rasės, etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų atžvilgiu. Tekstai aiškūs ir logiški, jų kiekis atitinka antrojų pasirengimą. Pateikiamos iliustracijos informatyvios, patrauklios, padėsiančios mokiniams geriau suprasti nagrinėjamus klausimus; aiškūs veiklas ženklina logotipai.

Vadovėlyje pateikiamoje tekstinėje ir vaizdinėje informacijoje nėra netikslumų ir klaidų (13 spalvoto maketo puslapyje, pavadinime pastebėta korektūros klaida – turi būti „aštuntinės natos“ vietoj „aukštutinės natos“).

Vadovėlyje pateikta mokymosi medžiaga dera su muzikos Bendrąja programa pirmajam koncentru – pateikta pakankamai mokomosios medžiagos, informacijos ir užduočių visoms veiklos ir turinio sritims, padėsiančių mokiniams įgyti 1-2 klasių koncentru apibrėžtą kompetenciją. Vadovėlyje sistemingai pereinama nuo pirmoje klasėje įgytų žinių ir gebėjimų pakartojimo ir įtvirtinimo prie naujos medžiagos dėstymo.

Vadovėlyje siūloma dainų įvairovė tenkina tiek žanriniu, tiek sudėtingumo požiūriu – daugiausiai pateikta lietuvių liaudies dainų, žaidimų, dainuojamosios tautosakos, sutartinių (8, 14, 16, 30 ir kt. psl.); kitų tautų dainų ir žaidimų (46, 47, 68, 77, 50 psl.); autorinių dainų (5, 35, 44, 90 psl.). Pakanka įdomių užduočių grojimui ir kūrybai (9, 15, 36, 38, 42, 43, 48, 69, 91 ir kt. psl.). Pateikta pakankamai užduočių muzikos klausymuisi, padėsiančių mokiniams geriau suprasti muzikos įvairovę ir muzikinio garso savybes – t.y., siekti šiam koncentru keliamą mokymosi tikslą

*Kopija tikra: UPC Ekspertinio vertinimo skyriaus
metodiniui ataskaitai Diktorėnaitė Dita*

(6, 23, 29, 39, 43, 45, 54, 55, 56, 61, 62, 63, 67, 69, 75, 82, 83, 87). Užduotys gražiai siejamos su mokinių patirtimi, atkreipia jų dėmesį į kasdienę muzikinę aplinką. Vadovėlio paragrafuose nuolat užduodama klausimų siekiant išsiaiškinti mokinių patirtį, paskatinti ją apmąstyti, apibendrinti – tai padės mokiniams pasiekti trečioje muzikos dalyko veiklos srityje – muzikos socialinėje kultūrinėje aplinkoje – apibrėžtų pasiekimų.

Siūlomas užduotis galima grupuoti skirtingų gebėjimų mokiniams – repertuaro pateikta nuo elementarių iki gana sudėtingų, pateikta iliustracijų, kurios padės žemesnių pasiekimų mokiniams geriau suprasti užduotis ir jas atlikti (p. 34, 38, 56, 61 ir kt.). Pridedama kompaktinė plokštelė, kurioje įrašytos vadovėlyje pateiktos dainos, padės mokiniams išmokti dainų savarankiškai.

Vadovėlyje teikiamos užduotys, probleminiai klausimai orientuoja į aktyvų muzikos mokymosi procesą, skatina mokinius formuoti savitą požiūrį į muziką, diskutuojant pasidalinti žiniomis su kitais, bendradarbiauti, atkreipti dėmesį į savo muzikinę aplinką, ugdytis pozityvias nuostatas į muziką. Dauguma kūrybos, muzikavimo ir muzikos klausymosi užduočių formuluojamos patraukliai, skatina smalsumą ir norą mokytis muzikos. Mokytojui kūrybiškai interpretuojant vadovėlio medžiagą, jis prisidės prie mokinių mokymosi motyvacijos stiprinimo. Ypač patrauklios kūrybos (pateiktos 15, 33, 43, 69 puslapiuose), muzikos klausymosi (pateiktos 55, 56, 61, 62, 64 puslapiuose) užduotys.

Nauja medžiaga (sąvokos, natų rašto ženklai, išraiškos priemonės ir kt.) pristatoma aiškiai ir lakoniškai, iliustruojama informatyviais piešiniais, dainos įrašytos kompaktinėje plokštelėje, aiškūs veiklų logotipai, nežinomi žodžiai paaiškinami – vadovėliu mokiniai gali naudotis ir mokytis savarankiškai.

Kompaktinėje plokštelėje pateikti ypač estetiški ir kokybiški autorinių dainų akompanimentai, taisyklingai mokinių atliekamos solfedžio pratybos; kokybiškai grojama dūdelėmis – kompaktinės plokštelės medžiaga prisidės prie mokinių muzikavimo pasiekimų kokybės gerinimo.

Vadovėlio medžiaga neorganizuojama užbaigtais ciklais ar pamokomis, pateikiama laisvai. Tai leidžia mokytojui kūrybiškai naudotis mokomąją medžiagą, ją savaip organizuoti. Tačiau tokia vadovėlio sistema nesudaro progų mokiniams apibendrinti savo žinias, pasitikrinti ir įsivertinti. Tai palikta mokytojo valioje.

Siūlyčiau pergaltoti vadovėlyje pateikiamą natų mokymosi metodiką (pvz.: 12 psl.). Autorius rekomenduoja pateiktus garsaeilius pirmiausiai solfedžiuoti. Tačiau mokiniams tai gali būti sudėtinga. Paprasčiau būtų pradėti nuo įsiklausymo sekant natas (solfedžiuoja mokytojas, mokins ar klausomasi kompaktinės plokštelės), padūdavimo ir tik tada solfedžiuoti. Būtų gerai, jei prisimenant ir įvedant naują mokomąją medžiagą ji būtų iliustruojama ir muzikos klausymosi

Kopija tikra: Džika

pavyzdžiais (pvz.: 18 psl. – skirtingų metrų muzikos fragmentai, 22 psl. – dviejų dalių formos muzikos kūrinys ir pan.).

IŠVADA. Recenzuojamas vadovėlis atitinka muzikos Bendrosios programos kryptį, yra šiuolaikiškas ir padedantis mokytojams aktyviai organizuoti muzikos pamokas, sudaro galimybes mokiniams mokytis savarankiškai. Vadovėlis atitinka „Mokyklų aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarkos aprašo“ penktą punktą. Todėl jis **tinkamas ir rekomenduotinas muzikos mokymui / si antroje pradinės mokyklos klasėje.**

Žydrė Jautakytė

Kopija tikra: DiHm